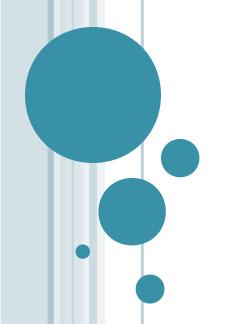

GHID PRACTIC PENTRU MANAGEMENTUL PROIECTELOR

Dana Dumitrescu-Iomer

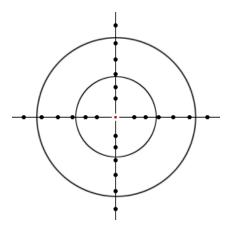

CUPRINS

- •Cum înțelegem și structurăm un proiect?
- •Cum planificăm activitățile unui proiect pentru implementare?
- •Cum gestionăm timpul într-un proiect?
- •Cum și cu cine comunicăm într-un proiect?
- •Ce se poate schimba într-un proiect și cum facem față schimbărilor?
- •Cum gestionăm riscurile?
- °Cum folosim tehnologia informației în vederea eficientizării proiectului?
- •Cum motivăm echipa de proiect?

Un proiect este activitate temporară, nerepetitivă, direcționată către crearea unui produs, serviciu sau rezultat nou, prestabilit și unic în condițiile gestionării unor resurse limitate.

Triunghiul unui proiect

ORGANIZAȚII BAZATE PE PROIECTE

Performanța nu se măsoară în funcție de soliditatea organigramei, ci în funcție de capacitatea de a se adapta la proiecte și de consistența portofoliului de proiecte.

ABORDAREA ORGANIZAȚIEI BAZATE PE PROIECTE

Avantaje:

- eficiență crescută prin standardizarea procedurilor, metodelor de raportare, de monitorizare a evoluției proiectelor, de diseminare a rezultatelor, utilizarea instrumentelor specifice managementului de proiect;
- o contracararea riscului prin unitatea abordărilor, a metodologiilor aplicate;
- clarificarea responsabilităților;
- loialitatea echipei și coeziunea membrilor prin simțul apartenenței la proiect;
- o scurtarea timpului de luare a deciziilor (evitarea multiple leadership)
- o profesionalizarea activității de management de proiect.

ABORDAREA ORGANIZAȚIEI BAZATE PE PROIECTE

Dezavantaje:

- mecanizarea activității și fenomenul de redundanță a activităților (scop-metode-mijloace);
- o duplicarea inutilă a muncii, a resurselor, a timpului;
- concentrarea pe atragere temporară de fonduri în detrimentul investițiilor pe termen lung;
- stagnarea dezvoltării profesionale a angajaților;
- procent ridicat de fluctuație a personalului;
- încurajarea mai degrabă a competiției decât a lucrului în echipă (proiectul nostru versus proiectul vostru);
- o competiție asupra resurselor comune din organizație;
- pierderea experienței acumulate în proiect ca urmare a disoluției echipei de proiect;
- diluarea scopului principal al organizației din cauza priorităților venite din exterior, din partea finanțatorilor (lipsa sinergiei, a viziunii și a continuității organizației.

RECOMANDĂRI

- Investim în departamentele așa-zis administrative (HR, financiar-contabil, juridic, comunicare) cu funcție integrativă, încercăm să le stabilizăm cât se poate de mult;
- Stabilim o organigramă cât de cât "permanentă" care să funcționeze independent de ce tip și câte proiecte derulăm la un moment dat;
- În proiecte, încercăm să delegăm roluri care să corespundă cu job-urile principale;
- Stabilim proceduri instituționale privind comunicarea între departamente, traseul documentelor, aprobarea deciziilor, mișcarea banilor, care să fie facil de aplicat în orice tip de proiect.

Cum adaptați un ghid de finanțare "nepotrivit" specificului organizației?

- Introduceți activități secundare și indicatori adiționali legați domeniul vostru de interes (dacă ghidul impune activități principale care nu vi se potrivesc 100%);
- Introduceți o componentă inovatoare cu accent pe domeniul vostru de interes, dacă ghidul vă oferă această portiță;
- Intrați mai degrabă în parteneriat, pe o componentă a proiectului care vi se potrivește;
 - Construiți-vă o campanie de fundraising.

PENTRU CE FINANȚĂRI APLICĂM?

- Potrivite cu temele abordate de organizație
- în timp, veți construi un portofoliu în acel domeniu și veți deveni mult mai credibili atunci când solicitați finanțări publice sau private;
- O Potrivite cu tipul de beneficiari pe care doriți să îi sprijiniți
- în timp veți dobândi experiență bogată în lucrul cu beneficiarii, veți identifica nevoi noi și modalități noi de a îi sprijini;
- Potrivite cu strategia pe termen mediu și lung pe care o abordați consolidare organizațională.

CINE SUNT STAKEHOLDERII (I)

- Beneficiarul finanțării: organizația care implementează proiectul;
- Partenerul: parte interesată în cazul proiectelor derulate în parteneriat;
- Finanțatorul proiectului: organizația care furnizează resursele financiare necesare pentru implementarea proiectului și monitorizează/verifică desfășurarea acestuia, de exemplu autoritatea contractantă;
- Membrii echipei de proiect.

CINE SUNT STAKEHOLDERII (II)

- Autorități locale/centrale: organismele legislative sau de reglementare;
- Subcontractorii: furnizează un produs sau un serviciu necesar derulării proiectului;
- Grupul țintă: grupul/entitatea care este direct și pozitiv afectată de proiect;
- Beneficiarii proiectului: grupul/entitatea care beneficiază de pe urma proiectului pe termen lung la nivelul societății în sens larg.

MITURI DESPRE MANAGEMENTUL DE PROIECT (I)

- Doar managerii de proiect trebuie să cunoască teoria și practica managementului de proiect;
- Cu cât mai multe persoane din organizație cunosc principiile managementului de proiect, cu atât înțelegerea lucrului împreună va fi mai bună și fiecare î;i va asuma mai bine rolul din proiect, respectiv organizație.

MITURI DESPRE MANAGEMENTUL DE PROIECT (II)

- Managementul de proiect însemnă doar managementul resurselor umane.
- Persoanele carismatice, intuitive, cu înclinație pentru motivare și conducerea de echipe au un avantaj, însă acest lucru nu înseamnă că nu trebuie să cunoască instrumentele și tehnicile de management de proiect.

MITURI DESPRE MANAGEMENTUL DE PROIECT (III)

- Din moment ce proiectele nu sunt unice, nu are nici un sens să folosim procese comune în organizație (scuză folosită de multe organizații în detrimentul standardizării metodelor și procedurilor de lucru);
- Scopul pe termen lung al unei organizații bazate pe proiecte ar trebui să fie tocmai crearea unui limbaj comun al proiectelor, precum și metode comune de a le administra.

Etapele managementului de proiect

(ciclul de viață a proiectelor)

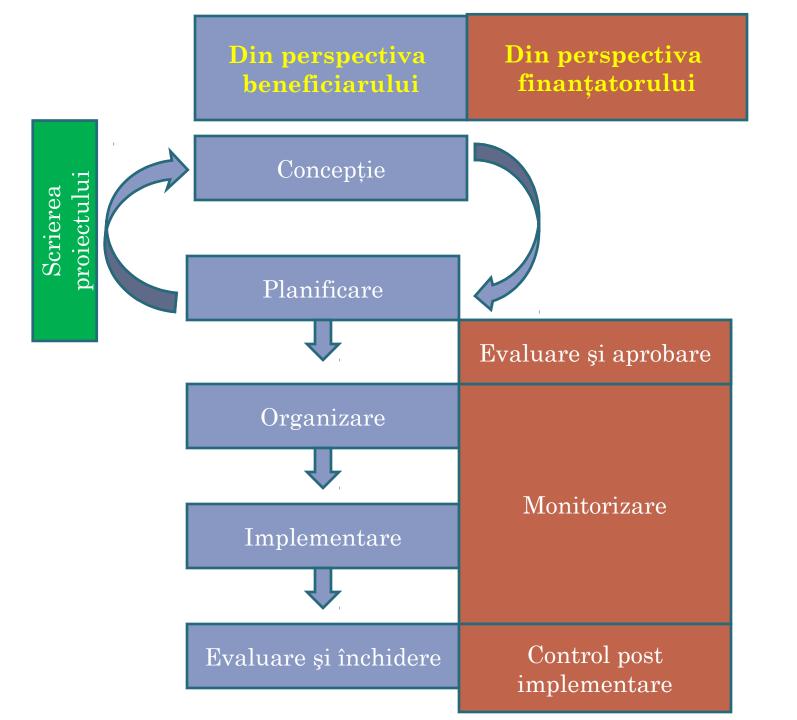
- * Toate proiectele, indiferent de domeniu, parcurg un ciclu de viață similar, trecând prin mai multe etape/faze, în cadrul cărora se desfășoară mai multe procese.
- * Scopul etapizării:
- reduce gradul de nesiguranță;
- crește controlul asupra modului de desfășurare a proiectului;
- permite luarea deciziilor după fiecare fază.

Etapele managementului de proiect

Concepție	Planificare	Organizare	Implementare	Evaluare	Închidere
-----------	-------------	------------	--------------	----------	-----------

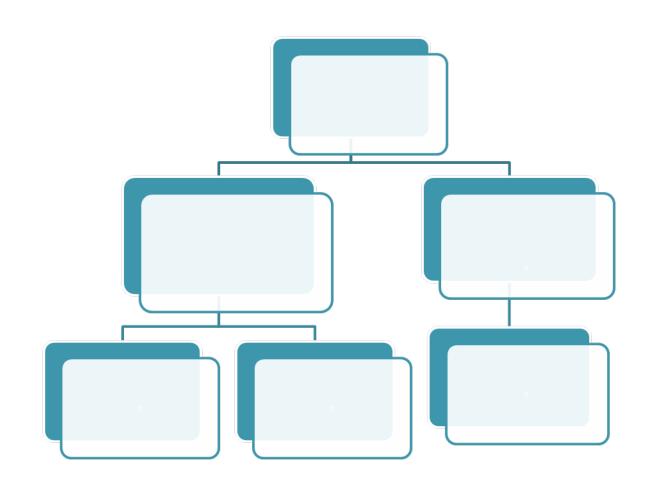
Întotdeauna proiectul trebuie să înceapă de la nevoia reală a grupului țintă!

S-a aprobat proiectul!!

Ce urmează...?

Cum înțelegem și structurăm un proiect?

Ce informații culegem din cererea de finanțare aprobată, cum le interpretăm în contextul proiectului și cum le structurăm?

- Scopul
- Obiectivele
- Activitățile
- Rezultatele (anticipate)
- Indicatorii
- Grupul **ț**intă

SCOPUL (I)

- Scopul proiectului este unul singur și reprezintă răspunsul direct la problema identificată, el arată o situație pozitivă, ameliorată a problemei, ca urmare a proiectului propus.
- Scopul nu trebuie schimbat pe parcursul derulării proiectului, întrucât acest fapt înseamnă practic că e vorba de un alt proiect.
- Este formulat la modul general, nu se poate atinge în timpul proiectului și nici după proiect, cel puțin imediat.
- Problema: Discriminare pe bază de gen în societatea românească
- O Scopul: Dezvoltarea egalității de gen în societatea românească

SCOPUL (II)

- ✓ să conțină un verb la forma conjunctivă: să realizeze...sau un substantiv verbal: realizarea...
- ✓ enunțul scopului trebuie să fie scurt și concis;
- ✓ nu trebuie folosită conjuncția "și" pentru a despărți două propoziții. Dacă se întâmplă acest lucru, s-ar putea să fie vorba de două scopuri;
- nu trebuie utilizat cuvântul "prin" deoarece atrage după el explicații cu privire la modul în care va fi atins scopul proiectului (se descriu astfel activitățile proiectului)

OBIECTIVELE

Ținte propuse și tangibile în efortul de atingere a scopului și, implicit, a rezolvării problemei. Imaginându-ne prăpastia care există între stadiul situației înainte ca proiectul să înceapă și stadiul final, obiectivele reprezintă elementele prin care construim o punte între acestea.

Confundarea obiectivelor cu scopul

- Pentru a ne asigura că am identificat într-adevăr un obiectiv, va trebui să verificăm dacă acesta este SMART.
- S-specific
- ► M-măsurabil
- ► A-abordabil
- R -realist
- T-încadrabil în timp

Exemple de obiective "SMART"

- Reducerea cu o treime a numărului de acte delicvente în rândul elevilor de liceu din zona Y, a orașului X, într-un an;
- Organizarea activităților culturale de weekend pentru 50 de tineri din comunitatea X, timp de un an.
- Informarea unui număr de 200 de familii nevoiașe cu privire la serviciile oferite de centru, timp de o lună

ACTIVITĂŢI

- Acțiuni ce trebuie derulate în vederea atingerii obiectivelor
- Transversale sau orizontale (obligatorii)
- Management
- Achiziții
- Comunicare și promovare
- Monitorizare
- Specifice
- ex: Furnizarea de cursuri de formare în domeniul antreprenoriatului

Confundarea obiectivelor cu activitățile

- Activitățile descriu cum se îndeplinesc obiectivele.
- Obiectivele reprezintă un punct final, în timp ce activitățile reprezintă un drum.

Metoda de verificare

- Dacă există un singur mod de a îndeplini obiectivul pe care l-ați identificat, probabil că, de fapt, ați identificat o acțiune.
- Întotdeauna, obiectivele le "căutăm" printre cauzele problemei. Dacă rezolvăm din cauzele ce au generat problema, în mod sigur proiectul este viabil și durabil.

REZULTATE

- Terminologie: Rezultate așteptate sau anticipate
- Produse concrete ale activităților derulate
- Tipuri: output sau outcome/result
- Număr de participanți la cursul de competențe antreprenoriale (output)
- Numărul de participanți la cursul de competențe antreprenoriale care au demarat afaceri (outcome/result)

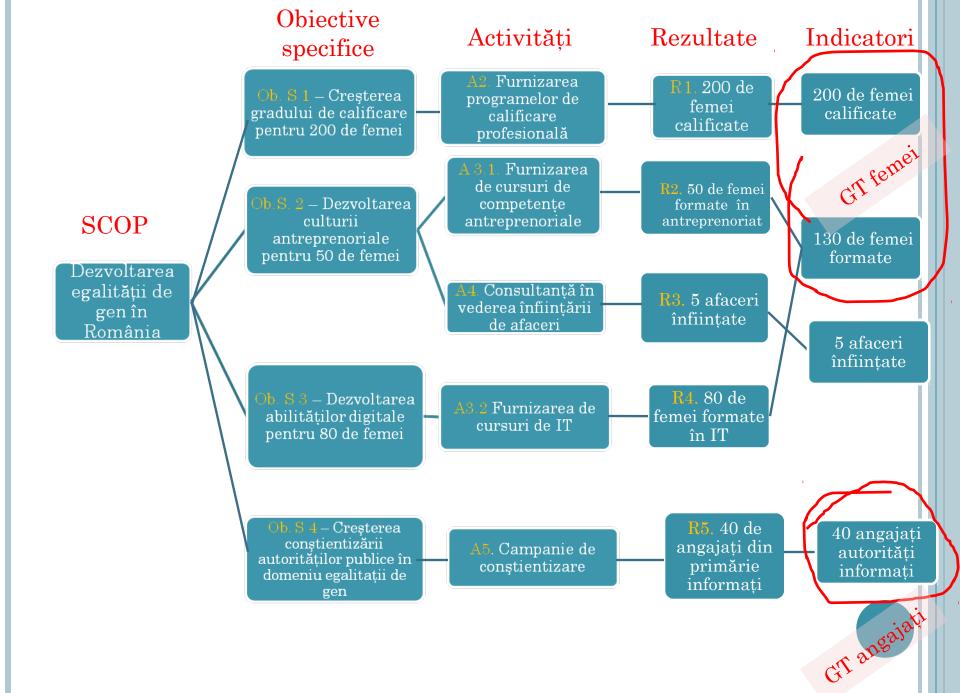
INDICATORI

- De obicei sunt prestabiliți de finanțator;
- Pot fi exprimați cantitativ prin valori numerice sau procente;
- Prin însumarea indicatorilor din toate proiectele din anumit domeniu se îndeplinesc obiectivele de țară (POSDRU);
- Pot fi realizați în cadrul proiectului prin însumarea mai multor rezultate.

GRUPUL ŢINTĂ

Reprezintă persoanele sprijinite prin proiect în mod direct împărțite pe categorii sociale, profesionale, etnice etc

Familii monoparentale	9
Femei	85
Formatori implicați în economia socială	20
Lucrători sociali	24
Manageri ai întreprinderilor sociale	24
Mediatori sanitari	6
Persoane care au părăsit timpuriu școala	16
Persoane care locuiesc în comunități izolate	12
Persoane care trăiesc din venitul minim garantat	24
Persoane de etnie roma	60
Specialiști implicați în economia socială	44

Cum planificăm activitățile unui proiect pentru implementare?

CELE 5 ÎNTREBĂRI ÎN PLANIFICAREA ACTIVITĂŢILOR

CE?

Descompunerea activităților în subactivități

ÎN CE ORDINE?

Stabilirea dependențelor dintre activități

CUM?

Metodologia de implementare

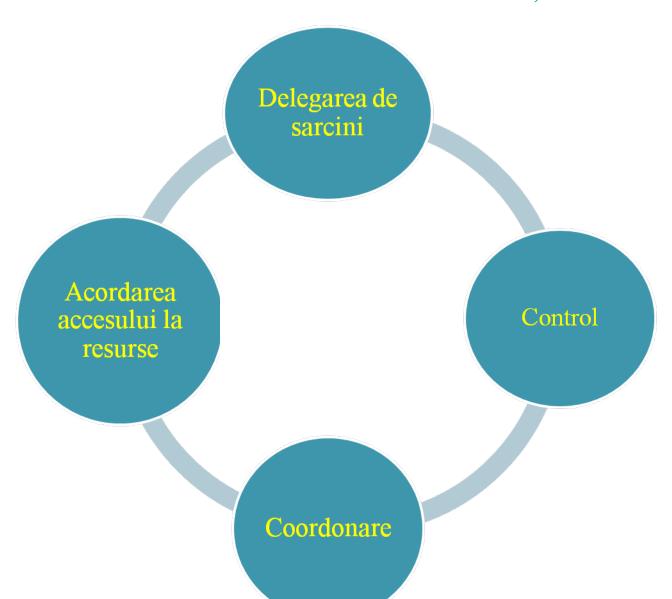
CINE?

Identificare responsabili

CU CE?

Ce resurse avem

IMPLEMENTAREA ACTIVITĂȚILOR

PLAN OPERAȚIONAL DE IMPLEMENTARE (PLAN ANALITIC DE ACȚIUNE)

(Sub) Grup Durata Rezultate Responsabili/ Resurse Resurse activitățțintă anticipate parteneri umane materiale

CE?

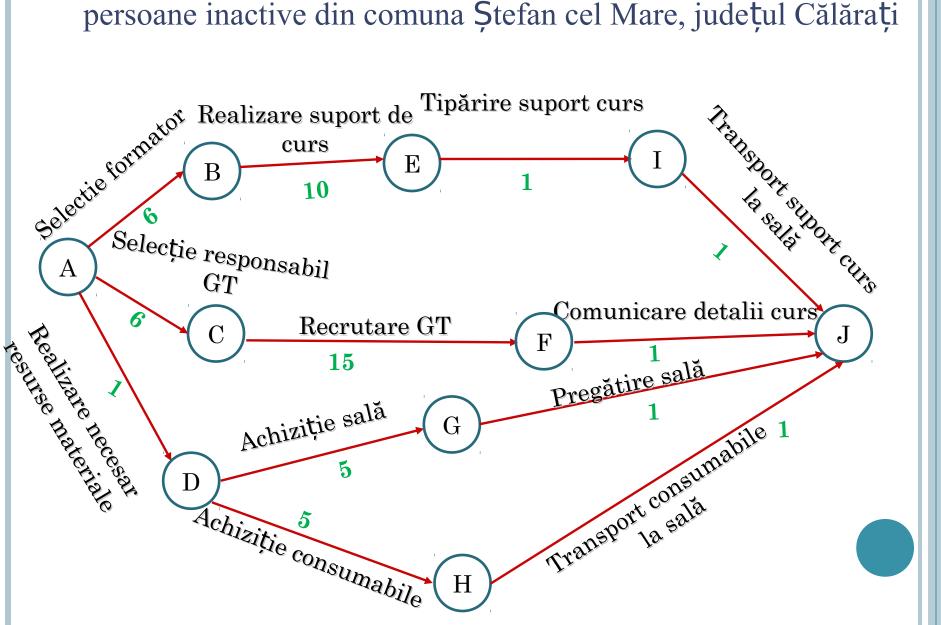
Descompunerea activităților în subactivități

DIAGRAMA (SISTEMUL) PERT METODA DRUMULUI CRITIC

- Conține informații despre: sarcinile dintr-un proiect, perioadele de timp pe care se întind și dependențele dintre ele;
- Forma grafică este o rețea de noduri conectate de linii direcționale (numită si rețeaua activităților);
- **Nodurile** sunt cercuri și reprezintă evenimente sau borne (milestones) din proiect și definesc punctele de start și finish a sarcinilor. Fiecare nod este identificat de o literă;
- Liniile direcționale sau vectorii care leagă nodurile reprezintă sarcinile proiectului, iar direcția vectorului arată ordinea de desfașurare a lor.

Diagrama PERT pentru un curs de formare în MP pentru 25 persoane inactive din comuna Ștefan cel Mare, județul Călărați

METODOLOGII

- Metodologii de implementare a diferitelor activități:
- de consiliere şi informare
- * de consultanță de afaceri
- * de selecție comunități
- * activitate de formare profesională
- * de selecție formatori pentru diverse cursuri
- * de selecție participanți vizită de experiență
- * de acordare de premii, burse sau subvenții
- de organizare campanii de informare/conştientizare/promovare turistică

Scop:

- de a descrie etapele de realizare a activității
- de a stabilii responsabilii realizării activității (inclusiv împărțirea sarcinilor între instituțiile partenere)
- de a stabili coerența cu legislația în vigoare în domeniul respectiv (exconsiliere și informare)

CUM?

Metodologia de implementare

METODOLOGIE SELECȚIE GRUP ȚINTĂ

Scop:

- de a stabili categoriile de persoane eligibile pentru a participa în proiect și caracteristicile acestora (vârstă, sex, nivel de educație, statut pe piața muncii, ocupație, etnie, etc)
- de a stabili modalitățile de recrutare a persoanelor din GT, precum și responsabilii
- de a stabili documentele necesare înregistrării acestora în GT

Exemplu: grup țintă femei

Clarificare prin metodologie: femei cu vârsta cuprinsă între 18-35 ani, de etnie romă, cu dificultăți de integrare pe piața muncii (neangajate, șomere, angajate cu normă parțială, în concediu creștere copil??)

GESTIONAREA GRUPULUI ȚINTĂ

- Metodologie selecție GT
- Recrutare și informare despre activitățile din proiect
- Înregistrarea în proiect, clarificarea obligațiilor și beneficiilor
- Derularea activităților cu GT
- Monitorizarea participării la activități
- Completarea documentelor justificative ale activității
- Raportarea GT în conformitate cu cererea de finanțare

JOB-CANDIDATE MATCH

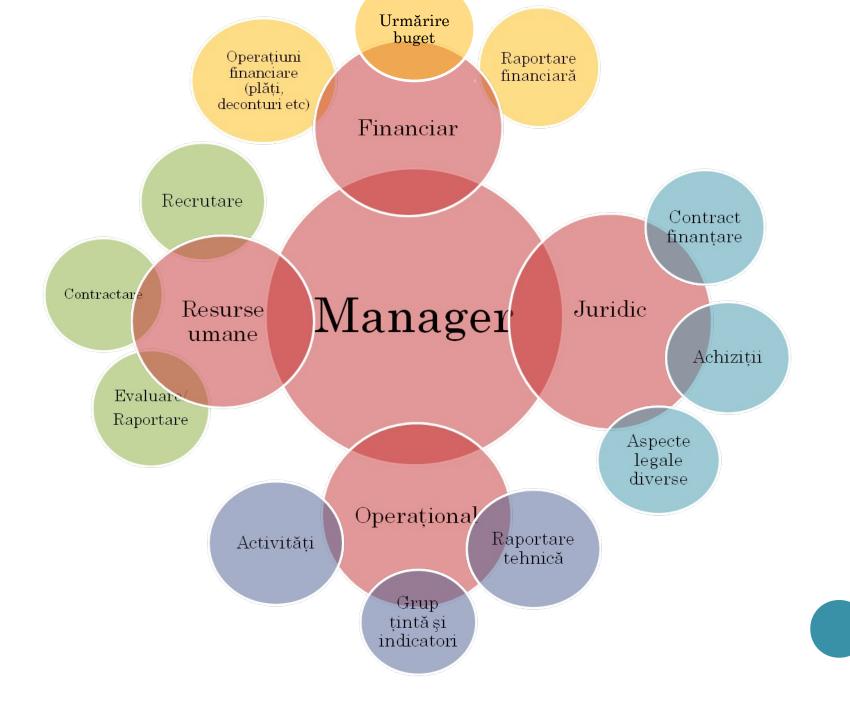
- 1. Stabilirea unei viziuni clare asupra proiectului, a sarcinilor și rezultatelor, a calendarului de timp.
- 2. Realizarea unei "matrice a abilităților" sau "inventar de abilități", bazate pe sarcinile identificate.
- 3. Match-uirea resurselor umane pe care le aveți la dispoziție cu acest inventar de abilități.
- 4. Verificarea:
- -Disponibilității
- -Potrivirii cu tipul activității (birou, teren)
- -CV-ului (studii și experiență solicitate)
- -Înțelegerii corecte de sarcinilor
- 5. Transmiterea propunerii candidaturii către finanțator

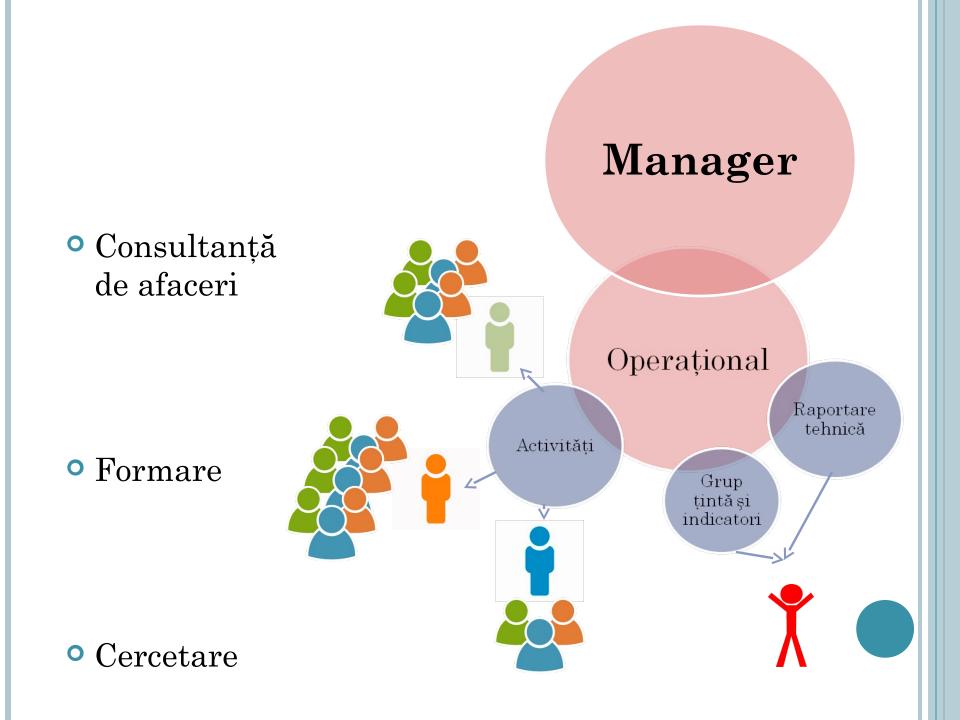

Identificare responsabili

Dacă personalul din organizație nu îndeplinește criteriile, aveți la dispoziție o serie de opțiuni, după cum urmează

- •Recrutați personal din afara organizației
- Externalizarea întregii sarcini către o altă entitate/organizație
- •Instruirea/formarea personalului disponibil pentru ca aceștia să dezvolte abilitățile de care are nevoie organizația

CE FACE UN MANAGER BUN?

- Percepe ansamblul, are viziune
- Deleagă
- O Descoperă și valorifică unicitatea și competențele fiecărui angajat
- Ia decizii
- Inspiră încredere

CE NE OPREȘTE SĂ PRIVIM PROIECTUL ÎN ANSAMBLUL LUI?

- Obișnuința cu munca asiduă a calității de angajat;
- Incapacitatea de a identifica urgențele reale, în care este nevoie să intervenim;
- Sentimentul de pierdere a timpului
- Concentrarea pe activități în loc de obiective și strategia de implementare.

CE NE OPREȘTE SĂ DELEGĂM?

- Teama de a pierde vizibilitate prin valorificarea contribuției altora;
- Teama de a nu pierde controlul și de a nu obține rezultate bune (mai ales în cazul managerilor care cunosc foarte bine domeniul proiectului și nu se pot abține să nu intervină);
- Teama de a nu provoca resentimente în echipă.

CE TREBUIE SĂ ȘTIE UN MANAGER DESPRE UN MEMBRU AL ECHIPEI?

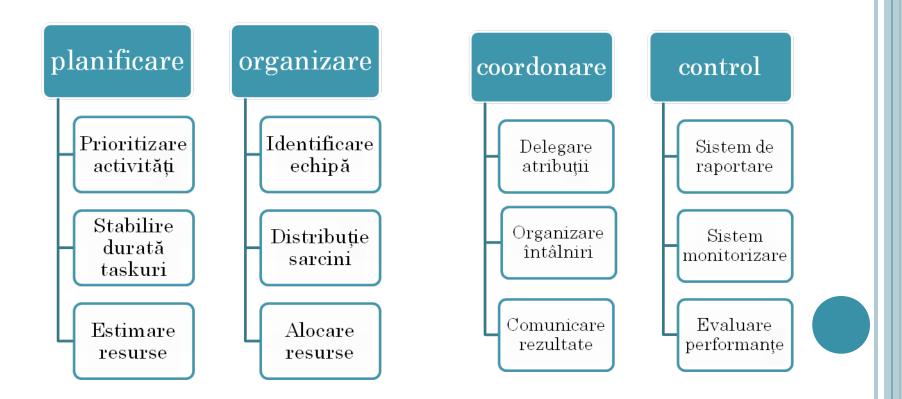
- Care sunt punctele sale forte?
- în termeni de interese, abilități și competențe
- Care sunt mecanismele care activează aceste punctele forte?
- momentul zilei
- volumul de atenție din partea managerului
- recunoașterea
- Care este stilul său de învățare?
- analizează
- acționează
- observă

În funcție de modul de lucru...managerii pot fi:

- >Instrumentali
 - Expresivi

MANAGERUL INSTRUMENTAL

- Scop: atingerea obiectivelor
- Valorizează structura, sistemele, procesele şi nu interacțiunea dintre membrii echipei
- Activități tipice:

MANAGERUL EXPRESIV

- Scop: menținerea coeziunii de grup şi crearea unei atmosfere plăcute de lucru
- o capacitatea de a se face plăcut și de a-și câstiga respectul membrilor
- o capacitatea de a motiva oamenii și de a le menține motivația pe perioade lungi de timp
- capacitatea de a comunica și a negocia cu persoane aflate la toate nivelurile
- o capacitatea de a-i influența pe ceilalți

În funcție de modul de luare a deciziilor...managerii pot fi:

- > Autocrați
- Laissez-faire
 - Democrați

MANAGERUL AUTOCRAT

Faceți ce și cum vă spun eu!

MANAGERUL LAISSEZ-FAIRE

Ai asta de făcut, alege tu modalitatea!

MANAGERUL DEMOCRATIC

Cum să facem? Ce soluții aveți?

CONTRACTUL DE FINANȚARE

- Cunoașterea foarte bună a obligațiilor și drepturilor;
- Cunoașterea termenilor și a modalităților de a modifica anumite prevederi;
- Contractul de finanțare are ca anexe:
- aplicația, cererea de finanțare aprobată, proiectul
- bugetul
- Urmărirea modificărilor impuse de finanțatorul.

CONTRACTARE ȘI URMĂRIREA CONTRACTELOR

- Clarificarea tuturor aspectelor contractuale în concordanță cu cerințele proiectului (buget, durata activitate, tipul activității)
- Întocmirea fișelor de post în concordanță cu cerințele din proiect
- Planificarea timpului alocat activității experților
- O Urmărirea timpului lucrat și a celui rămas de lucru
- Solicitarea modificărilor contractuale finanțatorului
- Corelarea condicilor colective/individuale de prezență cu rapoartele de activitate individuale ale experților
- Asigurarea unei evidențe stricte și separate pe proiect a contractelor de muncă
- Întocmire situații/liste diverse de personal pentru raportare

RESURSELE MATERIALE, TEHNOLOGICE, INFORMAŢIONALE

- o puse la dispoziție de beneficiarul finanțării/ parteneri
- achiziționate pe parcursul proiectului
- Spații birouri, întâlniri sau cursuri cu dotările aferente
- Decizii de alocare pe proiect (mp) corelate cu o justificare solidă (utilizare directă pentru desfășurarea de activităților de management sau de implementare)
- Contract de chirie
- Echipamente IT&C (calculator, fax, telefon, imprimantă, copiator, videoproiector, camera foto sau video)
- decizii/procese verbale de alocare către experții din proiect pentru utilizare strictă în cadrul proiectului
- Procedură de achiziție conform legislației în vigoare și cerințelor finanțatorului

CU CE?

Ce resurse avem

REGULI

- Se stabiliesc pentru fiecare activitate în parte;
- Adecvate pentru derularea activităților;
- Disponibile;
- Suficiente (supradimensionare versus subdimensionare);
- Funcționale (în cazul punerii la dispoziție);
- Noi sau second-hand (în cazul achițizionării- atenție la limitările finanțatorului);
- Cost scăzut;
- Sunt personalizate cu identitatea vizuală a proiectului;
- Gestionare;
- Întreținere;
- Utilizarea în perioada sustenabilității.

PAŞI ACHIZIŢIE

Planificare achiziție

- -estimarea valorii contractului
- -compararea acestei valori cu pragurile valorice prevăzute în lege pentru natura contractului respectiv
- -alegerea procedurii de achiziție publică
- -stabilirea calendarului

Inițiere și lansare procedură

- întocmire documentație (caiet de sarcini, formulare)
- -a face cunoscută tuturor procedura sau
- -a solicita, în mod direct, oferte de la potențiali furnizori, executanți sau prestatori.

Derulare procedură (deschidere și evaluare oferte primite)

Finalizare procedură

- -comunicare rezultat
- -încheiere contract
- Administrare contract

PRINCIPII DE BAZĂ ÎN ACHIZIȚII

- Principiul liberei concurențe, respectiv asigurarea condițiilor pentru ca orice furnizor de produse, executant de lucrări sau prestator de servicii, indiferent de naționalitate, să aibă dreptul de a deveni, în condițiile legii, contractant.
- Principiul utilizării eficiente a fondurilor publice, respectiv aplicarea, în cadrul sistemului concurențial, a criteriilor economice pentru atribuirea contractului de achiziție publică
- Principiul transparenței, respectiv punerea la dispoziția celor interesați a tuturor informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru atribuirea contractului de achiziție publică.

- Principiul tratamentului egal, respectiv aplicarea, în mod nediscriminatoriu, a criteriilor de selecție și criteriilor pentru pentru atribuirea contractului de achiziție publică astfel încât orice furnizor de produse, executant de lucrări sau prestator de servicii să aibă șanse egale în competiția pentru atribuirea contractului respectiv
- Principiul confidențialității, respectiv garantarea protejării secretului comercial și a dreptului de proprietate intelectuală a ofertantului.
- Principiului evitării concurenței neloiale, conform căruia ofertanții nu sunt implicați în nici un fel în pregătirea documentației și nu au în mod exclusiv acces la informații despre procedură prin intermediul membrilor comisiei de evaluare sau a personalului autorității contractante.
- Principiului imparțialității specialiştilor şi practicienilor în achiziții publice

ACHIZIŢII

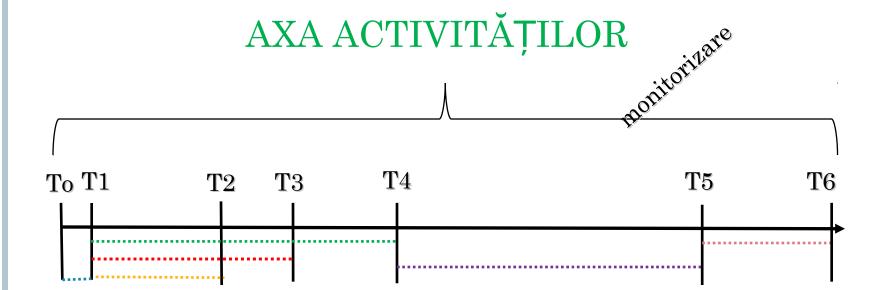
- Realizarea achizițiilor în prima parte a proiectului
- Estimarea unui timp dublu pentru fiecare procedură de achiziție în parte
- Elaborarea caietelor de sarcini în echipă formată din jurist, expertul responsabil de activitatea respectivă, managerul financiar, managerul de proiect
- Alegerea strategiei potrivite în redactarea caietelor de sarcini (detaliere extremă, introducerea de limite flexibile)
- Evaluarea la finalul proiectului a modului cum au decurs achizițiile și extragerea de "lecții"

Cum gestionăm timpul într-un proiect?

CUM GESTIONĂM TIMPUL (DURATA ACTIVITĂȚILOR)?

T total act.=T derulare act+T activități "ascunse"

- otimpul necesar managementului
- -Realizarea metodologiei de implementare a activității
- -Recrutarea/contractarea personalului
- -Comunicarea taskurilor către echipă
- -Obținerea de autorizări
- otimpul necesar achiziției de produse/servicii
- otimp,,mort" provenit din probleme din teren (inerția GT, sărbători legale, religioase)

$$To-T1 = metodologia$$

$$T1-T4 = recrutare GT$$

$$T4-T5 = derulare$$

$$T5-T6 = raportare$$

Denumire activitate		Durată									Responsabil		
Anul - 1													
A.1. Managementul proiectului	1	2	3	4	5	6	- 7	8	9	10	11	12	Solicitant
A.2. Promovarea si publicitatea proiectului	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Solicitant
A3. Diagnoza situatiei actuale privind dezvoltarea													Solicitant
economiei sociale in spatiul rural.		2											
A4. Alegerea localitatilor, identificarea persoanelor													Solicitant
resursa si constituirea grupurilor de initiativa													Partener national 1
 						6	7	8	9	10	11	12	Partener national 2
A5. Campanie de informare si constientizare privind													Solicitant
importanta si rolul economiei sociale in dezvoltarea													Partener national 1
comunitatilor.						6	7	8	9	10	11		
A.6 Program de formare in economie sociala										10	11	12	Partener naţional 1
A11. Activitati care sa conduca la revitalizarea													SolicitantPartener naţional 1
vecinatatii si mobilizarea grupurilor dezavantajate										10	11	12	
A.13. Auditul.						6	7	8	9	10	11	12	Solicitant
Anul - 2													
A.1. Managementul proiectului	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-11	12	Solicitant
A.2. Promovarea si publicitatea proiectului	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Solicitant
A4. Alegerea localitatilor, identificarea persoanelor													Solicitant
resursa si constituirea grupurilor de initiativa													Partener national 1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Partener national 2
A.6 Program de formare in economie sociala			3								11	12	Partener naţional 1
A. 8. Instruire antreprenoriala pentru pregatirea													Solicitant
activitatilor de economie sociala													Partener national 1
			3	4	5	6	7	8					Partener national 2
A. 9. Cursuri utilizare TIC pentru grupul ţintă;									9	10	11		SolicitantPartener national 1
A.10. Dezvoltarea Intreprinderilor Sociale la nivelul													Solicitant
fiecarei comunitati.									9				Partener naţional 1
A11. Activitati care sa conduca la revitalizarea													Solicitant
vecinatatii si mobilizarea grupurilor dezavantajate										40	44	40	Partener national 1
	1	2	3	4	5	6		8	9	10	11	12	
A.13. Auditul.	1	2	3	4	5	6	- /	8	9	10	11	12	Solicitant
Anul - 3													
A.1. Managementul proiectului	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Solicitant
A.2. Promovarea si publicitatea proiectului	1	2	3	4	5	6		8	9	10	11	12	Solicitant
A.10. Dezvoltarea Intreprinderilor Sociale la nivelul													Solicitant
fiecarei comunitati.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		Partener naţional 2
A.12. Comunicarea si diseminarea proiectului.						6	7	8	9	10	11	12	Solicitant
A.13. Auditul.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Solicitant

Cum și cu cine comunicăm într-un proiect?

COMUNICAREA INTERNĂ

• Întâlniri de proiect

- întâlnirea de început, care reprezintă startul formal al proiectului
- întâlniri de proiect la intervale regulate
- întâlnirile sunt o oportunitate bună de a menține motivați membrii echipei, mai ales dacă aceștia sunt invitați să prezinte rezultatele unor sarcini pentru care sunt responsabili (recunoaștere pentru efortul individual sau de echipă depus pentru succesul activităților proiectului)

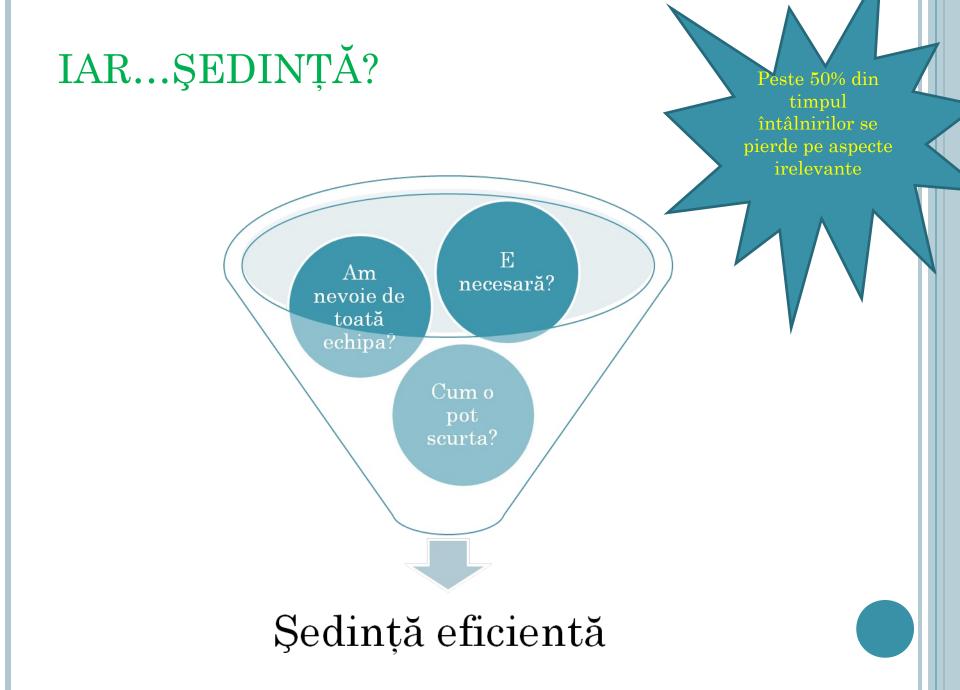
COMUNICAREA INTERNĂ

Grupuri de e-mail

- e-mailul proiectului prin care corespondența ajunge la toți membrii proiectului, exemplu: centrulpublic@fundatia.ro; centrulpublic@gmail.com
- grupuri de e-mail destinate anumitor activități cu participarea doar a responsabililor de respectivele activități, exemplu: cursuriformare@gmail.com)

Asigurați-vă că stabiliți reguli clare cu privire la folosirea listei interne de email pentru comunicare. Dacă se abuzează cu trimiterea de prea multe mesaje, există Șansa ca membri echipei să își piardă interesul și să desconsidere mesajele primite.

SCUZE...SUNT ÎN ŞEDINȚĂ!

- Nu planifica şedinţa pentru vineri, mai ales dupăamiază;
- Asigură-te că introduci toate aspectele importante în agendă;
- Trimite din timp agenda pentru a da posibilitatea celorlalți să se pregătească;
- Cere confirmare de participare (de două ori);
- Deleagă de la începutul ședinței pe cineva să țină minuta;
- Fă debriefing;
- Caută soluții împreună cu echipa;
- Ia decizii;
- Asigură-te că toți membrii echipei sunt informați despre deciziile luate.

COMUNICAREA EXTERNĂ

Dacă nu Știu nimic din ceea ce faci...vor suspecta că nu faci nimic

- partenerii
- finanțatorul
- grupul țintă
- autoritățile
- publicul larg

CUM GESTIONĂM RELAȚIA CU PARTENERII?

- Concepție:
- împărțirea responsabilităților în funcție de experiența fiecărui partener
- Planificare:
- implicarea tuturor partenerilor în scrierea proiectului
- agrearea de către fiecare partener a activității proprii
- Organizare:
- stabilirea unor reguli comune
- Implementare:
- comunicarea permanentă între parteneri

Ce se poate schimba într-un proiect și cum facem față schimbărilor?

CE SE POATE SCHIMBA INTR-UN PROIECT

- În funcție de cauze și inițiatori, schimbările pot fi:
- ▶ propuse de beneficiar/parteneri în vederea corectării unor "erori" din etapa de scriere a proiectului (de preferat la începutul implementării)
- -schimbări legislative
- -pierderea relevanței unor activități
- -supraestimarea sau subestimarea unor costuri în buget
- propuse de beneficiar/parteneri în vederea clarificării/detalierii unor aspecte din implementare
- -modificări la metodologia de implementare
- impuse de finanțator
- -schimbarea unor reguli de eligibilitate a cheltuielilor, de definire/clarificare a indicatorilor

- cauzate de abateri/întârzieri în implementare
- nefinalizarea procedurilor de achiziții pentru anumite produse sau servicii
- întârzieri în identificarea în termen a grupului țintă
- dificultăți de intervenție în comunități, deobicei din cauze politice
- cauzate de modificări în echipa proiectului
- fluctuație de personal
- prelungirea activității experților
- modificări de funcții între experți
- ropuse în vederea atingerii unui impact mai mare al proiectului
- introducere de activități noi
- mărire a grupului țintă sau a indicatorilor

CUM FACEM FAȚĂ SCHIMBĂRILOR?

- * Încercăm să anticipăm schimbările printr-o monitorizare riguroasă
- * Ne facem "scenarii" paralele în funcție de riscurile anticipate, astfel încât o eventuală modificare să nu ne ia pe nepregătite
- * "Rescriem" proiectul
- Schema, descrierea sau cererea de finanțare redă situația proiectului la un moment dat.
- există pericolul ca schema să fie întocmită o singură dată și să rămână neatinsă, ceea ce o face să devină irelevantă
- Acest pericol poate fi evitat, desigur, prin reiterarea întocmirii ei şi actualizarea schemei ori de câte ori situația se schimbă suficient de mult.

CUM FACEM FAȚĂ SCHIMBĂRILOR?

- * Informăm finanțatorul și cerem acordul acestuia pentru modificări (acte adiționale, notificări, infomare în scris, negociere)
- * Refacem instrumentele manageriale
- Graficul Gantt, Diagrama PERT, Planul activităților
- * Ne asigurăm că toată echipa este informată asupra schimbărilor intervenite și le retransmitem tuturor membrilor ei instrumentele refăcute
- * Ne asigurăm că suntem foarte bine informați asupra repercursiunilor bugetare, în cazul prelungirii activităților, de exemplu

Cum gestionăm riscurile?

RISCURI ÎN MANAGEMENTUL PROIECTELOR

- Nerambursarea la timp de către finanțator a cheltuielilor realizate și raportate, care poate genera probleme de cash flow și chiar blocajul proiectului
- Previzionarea atentă a bugetului pentru a nu ajunge în acestă situație, luând în calcul toate scenariile posibile
- Neavântarea în implementarea unui proiect de anvergură, care necesită un buget considerabil, mai ales dacă sunteți un ONG fără resurse financiare serioase (vezi falimentul generat de POSDRU)
- ✓ Probleme cu una/mai multe din organizațiile partenere (un partener nu își îndeplinește sarcinile asumate în proiect, ceea ce conduce la nevoia de identificare a unui alt partener asemănător);
- Alegerea cu grijă a partenerilor, este de preferat să lucrați cu parteneri cunoscuți, în care aveți încredere
- Asigurarea unei comunicări permanente cu partenerii pe parcursul proiectului

- ✓ Probleme cu autoritățile locale care îți pot bloca demersul de a interveni în anumită comunitate;
- Identificarea cauzei problemei (Aveți responsabili locali abili?, Pot fi interese politice la mijloc?)
- Încă din etapa de scriere asigurați-vă că selectați comunități cu deschidere și aveți deja acordul autorității locale de a interveni
- Implicați autoritatea locală ca partener în proiect
- ✓ Efectuarea de cheltuieli în neconcordanță cu reglementările și condițiile finanțatorului (cheltuieli nereglementare/ neeligibile)
- ✓ Întârzierea în raportarea cheltuielilor efectuate Și chiar pierderea fondurilor pentru plățile care nu sunt solicitate la timp şi/sau complet;
- ✓ Înregistrarea inadecvată a orelor lucrate și calculul inadecvat a taxelor corespunzătoare
- Asigurarea unui management financiar riguros și comunicarea solidă între departamentul financiar și managerul de proiect

- Probleme legate de procedurile de achiziție (dezinteresul furnizorilor să oferteze, primirea unor oferte întocmite parțial sau total incorect, nemulțumirea unor ofertanți cu privire la rezultatul procedurii, contestații)
- Întocmirea unor caiete de sarcini cu specificații tehnice clare, împreună cu expertul din domeniu
- Asigurarea unui management al achizițiilor riguros bazat pe legislația în vigoare dublată de proceduri instituționale
- Probleme cu subcontractorii (furnizare de produse/ prestarea de servicii de o calitate îndoielnică, comunicare dificilă)
- Clarificarea, încă din etapa de semnare a contractului, a obligațiilor furnizorului și a statului nostru de beneficiar a unor fonduri publice/private
- Executarea contractelor sub ochiul atent al departamentului/ consilierului juridic
- Numirea responsabililor cu executarea fiecărui contract în parte, atât din partea proiectului cât și a subcontractorilor

- Olificultăți de gestionare a persoanelor din grupurile țintă (neînțelegerea statutului de "persoană din GT", reticența participării în proiect și a completării documentelor necesare, neîncredere, conflicte, amenințări)
- Implicarea în proiect a unor responsabili locali extrem de abili, de încredere pentru comunitatea respectivă, cu abilități de persuasiune și comunicare și capacitatea de a reprezenta interesele beneficiarului
- Clarificarea tuturor nelămuririlor dinaintea intrării formale în proiect (cu accent pe datele cu caracter personal, condiții de participare în proiect, statut de persoană din GT, dublă finanțare, consecințele modificării situației persoanei respective, descrierea exactă a serviciului oferit prin proiect, termene și condiții de primire a unor premii/subvenții)

MONITORIZAREA

- "monere" (lat.) a avertiza
- O Monitorizarea este o unealtă de management care analizează progresul pe termen scurt și îl compară cu ceea ce s-a planificat
- Monitorizarea este un proces continuu de colectare a datelor in timpul implementarii unui program
- Monitorizarea are ca scop colectarea datelor pe tot parcursul implementarii proiectului sau programului privind:
- atingerea obiectivelor,
- consumarea resurselor,
- atingerea grupului tinta,
- schimbarile generate de implementarea programului sau proiectului.

TEHNICI MONITORIZARE

- o analiza rapoartelor lunare de activitate ale personalului
- analiza rapoartele intermediare aferente activităților (de etapă/trimestrial/ anual)
- o comunicarea permanentă între managerul de proiect și echipa
- informații debrifieng din cadrul întâlnirilor (revederea performanțelor)
- analiza variatiei rezultatelor = compararea rezultatelor efective cu cele planificate in proiect
- analiza de trend = examinarea in timp a rezultatelor proiectului, pentru a se determina daca performantele se amelioreaza sau se deterioreaza.
- rapoartele de audit
- feedback din partea finanțatorului
- întâlniri, controale intermediare din partea finanțatorului

RAPORTAREA

- Raportarea narativa descrie în detaliu toate activitățile ce au fost desfășurate, precizează și justifică eventualele abateri de la planul inițial, evaluează nivelul și calitatea îndeplinirii fiecărei activități. Raportarea narativă trebuie să fie însoțită de documente justificative.
- Raportarea financiară beneficiarul trebuie să furnizeze finanțatorului toate informațiile financiare legate de implementarea Proiectului. Va fi anexată raportului o listă detaliată a tuturor cheltuielilor efectuate în perioada de raportare a proiectului și pentru fiecare cheltuiala se vor anexa documentele justificative.
- Raportări intermediare
- Raportarea finală

RESPONSABILITĂȚI LA RAPORTARE

• Ce face Beneficiarul?

- solicită de la parteneri și centralizează toate informațiile necesare raportării,
- elaborează rapoartele tehnice şi financiare,
- transmite toate documentelor către finanțator.

• Ce fac partenerii?

- pregătesc documentele necesare raportării conform instrucțiunilor Beneficiarului,
- răspunde solicitărilor suplimentare exprese ale Beneficiarului

• Ce face finanțatorul?

- asigură comunicarea și acordarea de sprijin beneficiarilor, pentru întocmirea unor rapoarte corecte, care să justifice realitatea și legalitatea cheltuielilor,
- verifică eligibilitatea și legalitatea plăților,
- organizează vizite de control la sediul beneficiarului,
- > solicită clarificări suplimentare, dacă este cazul,
- procedează la rambursarea cheltuielilor decontate.

ÎNCHIDEREA PROIECTULUI

- Data de închidere a proiectului este menționată în contractul de finanțare.
- Data de închidere a proiectului (încheierea desfășurării activității în proiect) nu coincide cu data transmiterii ultimului raport tehnic și financiar, care este ulterioară
- Beneficiarul poate, în anumite condiții, să prelungească durata proiectului.

ARHIVAREA

- Gruparea dosarelor conținând documente justificative tehnice în ordinea activităților din proiect
- Gruparea dosarelor conținând documente justificative financiare în ordinea cererilor de rambursare depuse
- Gruparea dosarelor conținând proceduri de achiziție realizate în ordinea cronologică a desfășurării acestora
- Opisarea tuturor dosarelor şi întocmirea unui opis general
- Opisarea în funcție de indicatori. Exemplu, mai jos:

INDICATOR ADIŢIONAL NR. 3	Valoare prognozată	Valoare realizată
Nr. de centre vocaționale create	9	9

Realizat prin:

- B.2.1 Elaborarea şi implementarea metodologiei de selecție a locației pentru 9 centre model în 3 județe pe baza noii legislații
- B.2.4 Înființarea în colaborare strânsă a unui centru de formare profesională, a unui centru de angajare protejată și a unui centru de angajare asistată în fiecare dintre cele trei județe

Document justificativ	Arhivate în
3 Metodologii de selecție a locațiilor pentru noile	Biblioraft nr. 13
centre	
Documente de înființare	Biblioraft nr. 14-16
emise de partenerii locali:	
decizii CJ/CL sau ale	
conducătorului instituției	

ÎNAINTE DE A SE TERMINA PROIECTUL, NU UITA SĂ....

- Centralizezi rezultatele, indicatorii și grupul țintă pentru a te asigura că ai realizat valorile propuse
- Soliciți subcontractorilor să emită ultimele facturi pentru produse furnizate sau servicii prestate
- Restitui garanțiile de bună execuție subcontractorilor

DUPĂ CE SE TERMINĂ PROIECTUL, NU UITA DE...

• Sustenabilitate - modalitățile de susținere pentru ca serviciul sau bunul generat de proiect să poată exista, funcționa și după încheierea finanțării.

Atenție la cerințele finanțatorului cu privire la sustenabilitate!

Cum folosim tehnologia informației în vederea eficientizării proiectului?

Mail Merge

Scop: creare automată a unui număr mare de documente cu aproximativ același conținut, personalizat în funcție de anumite valori cunoscute (nume, prenume, funcție, instituție, buget etc...)

- invitații personalizate conferințe, seminarii, workshop-uri
- diplome, cerificate de participare la cursuri, seminarii
- contracte de orice tip
- ordine interne de plată

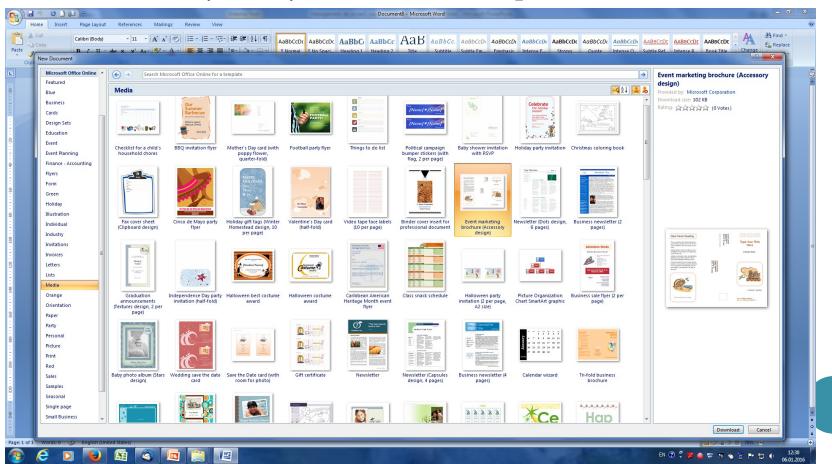
Utilizare:

- Crearea unei baze de date in Excel cu valorile care se schimbă (de ex: pentru invitații avem nevoie de un tabel cu patru coloane nume, prenume, funcție și instituție)
- În Word, accesăm funcția *Mailings-Select recipients-Use existing list* și selectăm baza de date din Excel, astfel se va crea legătura între documentul Word și baza de date Excel
- Apoi, accesăm funcția *Mailings-Insert Merge Field* și corelăm fiecare câmp din documentul Word cu coloana aferentă de valori din baza de date Excel
- Accesăm funcția *Preview results* pentru a vedea rezultatul și apoi funcția *Edit individual* documents
- Vom obține un singur fișier Word care va cuprinde în ordine toate documentele gata personalizate

Templates

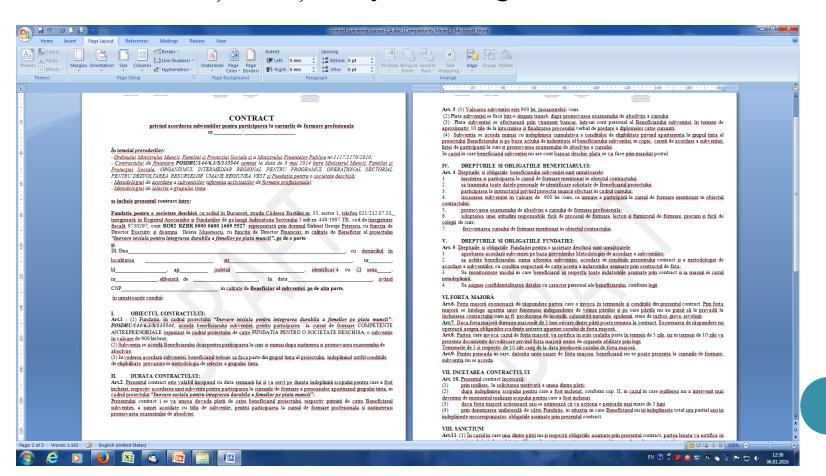
Scop: design de pliante, broşuri, fluturaşi etc

Utilizare: aeesați funcția File-New-Templates

Watermark

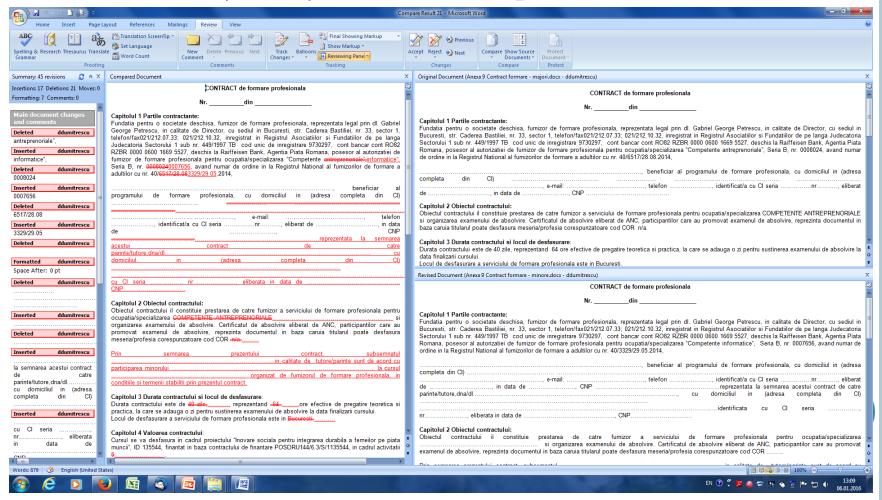
Scop: când trimiți un document confidențial sau un draft Utilizare: accesați funcția Layout/Design-Watermark

Compare documents

Scop: compararea a două versiuni a unui document

Utilizare: accesați funcția Review-Compare

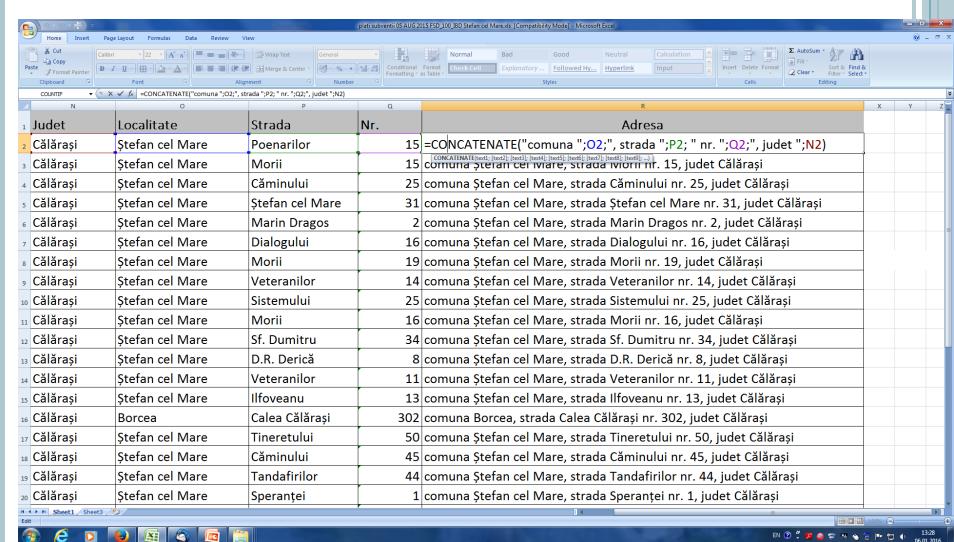
FUNCȚII EXCEL

Concatenate

Scop: alăturarea informațiilor din mai multe celule

FUNCȚII EXCEL

Cum motivăm echipa de proiect?

MANAGEMENTUL ECHIPEI

- Comunicarea corectă a rolurilor și responsabilităților către membrii echipei:
- întâlnire colectivă de început- viziune și angajament
- întâlnire separată, cu fiecare membru al echipei în parte, să vă asigurați că fiecare persoană:
- * primește atenția cuvenită din partea managerului de proiect
- * înțelege corect rolul și responsabilitățile ei/lui
- * are oportunitatea să împărtășească și să își clarifice nelămuririle cu privire la proiect.

LUCRU ÎN ECHIPĂ

- Recunoașterea reciprocă a competențelor specifice ale membrilor echipei
- Încrederea reciprocă
- Comunicarea
- Coordonarea
- Echilibru în contribuțiile membrilor
- Sprijin reciproc
- Efort în același sens
- Coeziune

Unu este un număr mult prea mic pentru a realiza ceva măreț!

AVANTAJE

Din perspectiva managementului

- Rezolvarea mai rapidă a problemelor prin contribuțiile individuale
- Competiție pozitivă care conduce spre motivare reciprocă
- Evitarea confictelor datorită unei cunoașteri reciproce
- Monitorizarea reciprocă

Din perspectiva membrilor

- Sensul de apartenență
- Împlinire din perspectiva socială prin socializare
- Dezvoltare profesională prin schimbul de experiență şi abilități
- Sprijinul reciproc în rezolvarea problemelor

DEZAVANTAJE

- Munca inegală (unii muncesc mai mult, alții mai puțin)
- Preferința unora pentru munca independentă
- Stilurile personale diferite pot favoriza apariția conflictului (dificultatea de a accepta opinii diferite)
- Ourata mai lungă de rezolvare a problemei
- Neasumarea individuală a vinei

CUM FACEM CA ECHIPA SA FUNCȚIONEZE?

Managerul

- Stabilește obiective și așteptări clare
- Comunică motivele pentru care s-a format echipa
- Nu intervine excesiv în munca echipei, dar monitorizează discret progresul
- Intervine dacă apar întârzieri, neînțelegeri, conflicte

Membrii echipei:

- Își asumă rolurile
- Acordă sprijin și acceptă să fie sprijiniți
- Îi ascultă pe ceilalți din grup
- Se implică (chiar dacă se muncește în echipă, la final tot se tranșează responsabilitățile și nivelul de implicare al fiecăruia)

MOTIVAREA ÎN INTERIORUL ECHIPEI DE PROIECT

LIPSĂ DE MOTIVAȚIE SAU DEFICIT DE COMPETENȚĂ?

- Felul în care reacționează angajatul față de același task din trecut;
- Dificultatea sarcinii;
- Reacția angajatului în fața neîndeplinirii sarcinii.

4 TIPURI DE MOTIVAȚIE

Pozitivă

(spre un scop)

Extrinsecă (cineva vrea să faci ceva)

Scrie acest raport și vei primi un bonus. Eu chiar vreau să scriu acest raport!

Dacă nu scrii acest raport te concediez!

Eu chiar nu vreau să scriu acest raport! Intrinsecă (tu vrei să faci ceva)

Negativă (departe de scop)

STIMULENTELE DEPIND DE TIPUL SARCINII

Pentru taskuri cu reguli simple şi un obiectiv clar, stimulentele funcționează pentru că îngustează focalizarea şi concentrează gândirea Stimulent Performanță (dacă) (atunci)

Pentru probleme complexe, stimulentele nu ne dau voi să privim ,,out of the box", așadar nu funcționează

ÎN PROIECTE...

- O Versiuni diferite ale problemei lumânării
- Sarcini concrete, repetitive, reglementate...
- Achiziții
- Proceduri financiare şi contabile (plăți, urmărire buget, decontări)
- Raportare
- Sarcini complexe, fără reguli clare, fără o soluție unică, şi care necesită creativitate în luarea deciziei şi compromis
- Concepția proiectului
- Recrutarea de personal
- Comunicarea și lucrul în echipă
- Lucrul cu grupul țintă
- Alegerea unei metodologii de implementare a unor activități

- Pentru sarcini de tip "emisfera stânga"
- asigurați-vă că alegeți oamenii potriviți
- stabiliți de la începutul proiectului metodologii și proceduri
- automatizați sarcinile repetitive

Astfel, veți avea suficient timp pentru sarcinile de tip ,,emisfera dreapta".

METODE DE CREȘTERE A MOTIVAȚIEI (I)

- o "Îmbogățirea" activității prin încărcarea "pe verticală"
- Oferirea unei singure persoane a unei "unități" de lucru (ex: expertul sau coordonatorul tehnic care se ocupă și de gestionarea și raportarea GT)
- Acordarea de autoritate suplimentară (coordonatorii de activități)
- Eliminarea controalelor cu menținerea responsabilității

METODE DE CREȘTERE A MOTIVAȚIEI (II)

Introducerea unor sarcini noi și mai dificile, neabordate până atunci.

Efortul crește motivația prin:

✓ crearea efectului de posesie, de interiorizare a rezultatului, de mândrie (valoarea produsului crește)

Acest material a fost realizat prin proiectul *Dezvoltarea capacității ONG-urilor și a grupurilor informale*, finanțat prin granturile SEE 2009- 2014, în cadrul Fondului ONG în România.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009-2014.

Pentru informații suplimentare despre proiect, accesați www.centrulpublic.ro. Detalii despre finanțator găsiți pe www.eeagrants.org și pe www.fondong.fdsc.ro.